

ברפתות

לא יאומן כי יסופר

חלב, המסננות האלה מוסיפות לחלב הרבה חידקים. תראה, זה מה שגורם לחידקים בחלב (ובעזרת ציפורן הזרת המפורסמת שלי גירדתי קצת גבן מבין טלאי המסננת שמנירוסטה). והמשכתי להסביר, נכון שהן מפרידות את קצת הזבל מהחלב אבל החידקים שבזבל מספרם הרבה פחות מהחידקים שנמצאים בגבן הזה. גם אין צורך באטם הישן למכסה. הוא מכיל מליונים של חידקים בתוך החריצים והסדקים הקטנים שלו. אבל הגרוע מכל, זה המיכל שלך מבפנים, תראה, נכון שהיד שלי נקי? (והכנסתי אותה בדופן המיכל היכן שלא היה נקי והוצאתי אותה מצורעת כשלג). חייבים לנקות הטנק בעזרת מברשת וחומר ניקוי, לא רק לשטוף במים.

באותו רגע נכנס השכן לסככה מבוהל וצעק, שיש פרה שהמליטה עגל בתוך החצר. יצאנו לראות והנה בתוך החצר מדמנה, דייסה מבוץ ומתוכה מבצבץ ראש של עגל קטן בצבע שחור מהבוץ שמכסה את כל גופו. ואמו על ידו סתם עומדת. כששאלתי את האיש, איך תוציא העגל ענה לי אל תדאג, ונכנס לאט ובזהירות לתוך המדמנה כי הבוץ הגיע עד לגובה המגפיים שלו. כשהגיע לעגל הושיט ידו לתוך הבוץ ושלף רגל קדמית של העגל והתחיל למשוך אותו עד שהגיע לחוף מבטחים. שם יכולתי לעזור, לקחתי רגל אחורית והרמנו את העגל על אדמה יבשה יחסית מגשם, ביקשתי שיוציא את האמא כדי לאפשר לה ללקק אותו ואני הלכתי להביא קצת קש למרביץ יבש לעגל המסכן. אחרי שיצאה האמא, במקום ללקק את העגל התחילה לאכול הקש כנראה תחושת הרעב היתה עזה יותר מִיצר האמהות. הצעתי לו לנקות ולייבש את העגל בעזרת סמרטוטים, כי העגל רעד כולו מקור וכך התחיל לעשות,

באחד מלילות החורף הגשומים טילפן אלי רפתן ממושב במרכז הארץ וביקש ממני ביקור כדי להציל אותו. כשרציתי לדעת פרטים אמר לי: לא דרך הטלפון.

ביום הביקור שהיה בשעות הבוקר המוקדמות, רק נכנסתי לרפת קיבל אותי בצעקות:

- עובדיה! אתה צריך להציל אותי, הם רוצים לחסל אותי.

- מה הבעיה? שאלתי אותו.

- גיליתי שמורידים לי הרבה כסף ממחיר החלב בגלל חידקים; אני מביא לך את התלושים.

באותו זמן שהלך להביא את התלושים נכנסתי לסככה שם מונח מיכל חלב בנפח של 650 ליטר, קירור לא־ישיר (בעזרת מים), בגיל 20 שנה לפחות. המיכל היה ריק מחלב, על פתחו מונחת מסננת מנירוסטה ישנה עם הרבה טלאים תפורים ומולחמים שאיכסנו תרבויות של חידקי חלב. מתחת למסננת מונחת מסננת שניה עשויה מחיתול, יבשה, קשיחה וצהבהבה משאריות החלב. הרמתי המסננות והצצתי לתוך המיכל ועל אף שהיה שטוף, אפשר היה להבחין בגבן בחלקו העליון של הטנק. באותו זמן עבדה משאבת ואקום קטנה שבקושי הפעילה שני כדים ניידים.

חזר הרפתן עם צרור תלושים בידו, הגיש לי אותם ואמר:

- תראה, תראה מה עושים לי.

לקחתי הפתקים, ועיינתי בהם, הכל גבוה; שומן גבוה, טוב. חלבון גבוה, טוב מאד. אבל גם מספר תאים סומטיים גבוה, רע. וחידקים, גבוה מאד! רע מאד והקנס הגיע כמובן ל־25% ממחיר המטרה.

הסתכלתי על המסכן ואמרתי לו:

- אתה רוצה לשמוע לי? אין צורך בסינון

התחיל לחלוב קצת חלב מכל רבע אל תוך הבקבוק דרך הפתח הצר שלו במהימנות רבה, עד שהתמלא בלי שנשפך חלב על האדמה, ומיד ניגש לעגל הרים את הראש שלו ביד אחת והכניס את פתח הבקבוק לפה של העגל, בלי פטמה או אפילו בטנת מכונת חליבה ישנה, ורוקן אותו על פעמיים.

כשראיתי מה שהתרחש פניתי אל האיש ואמרתי לו:

- אינני חושב שאתה תוכל להמשיך לעבוד כך.

- אני קראתי לך כדי שתציל אותי ולא לחסל אותי ענה לי האיש.

- אני פשוט מרחם עליך. אין לך תנאים מינימליים לשום דבר, ובכל זאת, אם אתה רוצה שלא יורידו לך ממחיר החלב, תעשה מה שהמלצתי לך.

עובדיה גמיל

שה"ם - ממ"ר לחלב שפיר

באותו זמן אמרתי לרפתן:

- תשמע, אתה עובד קשה מאד ובגיל שלך זה לא קל.

- זה כלום, ענה לי. שלשום ליל שבת, התעוררתי באמצע הלילה מקולה של פרה נאנחת שרצתה להמליט. יצאתי בשעה שתיים אחרי חצות באמצע הגשם כדי לעזור לה, ההמלטה היתה קשה ואני לבד ונשארתי עד אור הבוקר בקור הזה וברוך השם, העגל יצא בריא (ובמשך כל הזמן הזה היה מנגב העגל).

- אתה צריך לתת קולוסטרום לעגל הנולד הזה, הערתי לו.

- אני אוכל לתת לו קולוסטרום מהפרה של אתמול? שאל אותי.

- עדיף לתת לו מהאמא שלו, עניתי לו.

האיש הלך והביא בקבוק ריק של קוקה-קולה מפלסטיק של ליטר וחצי וניגש לפרה שהמשיכה לאכול מהקש, ומבלי לקשור אותה

על רפתנים ופרפראות

(כלומר פרים ופרות)

ברוך ניצן - קב' שריד

**"מבריקה",
"יוד" הרפתן שלה
ושקיעת התרבות**

מבריקה היתה אחת משתי הפרות הדמשר קאיות הטהורות, שעוד נותרו ברפת והיתה הפרה הנקיה ביותר

בעדר. אפילו בימי גשם ובז נשארה נקיה ומבריקה עד קצות רגליה. לעומתה "יוד" - הרפתן הקבוע שלה היה נראה תמיד משלומפר ומלוכלך, כאילו זה עתה יצא מתעלת הזבל. מעל לכל סבל בגלל נעליים רטובות וגרביים רטובים; מגפי גומי עוד לא חילקו לרפתנים בימים ההם, ועל נושא זה לא חדל לדבר בכל הזדמנות שרק ניתנה לו.

יום אחד פקעה סבלנותו של "ג" והאשים אותו בשקיעת התרבות האנושית. כיצד ולמה? שאל "יוד", נעלב עד עומק נפשו. הסביר לו

נדמה לי, שחטא גדול חטאנו להיסטוריה שעד היום לא העלינו קווי אופי ואת דמותם של מאות פרות, פרים וכמובן רפתנים שחלפו עברו דרך הרפת מאז הקמתה.

אמנם, לכללים יבשים ומחשבי-חשבונות למיניהם ידעו מאז ומתמיד לרשום את תנובתה של כל פרה, את מספר הצאצאים של כל פר וכו', אבל איש מהם לא הוסיף אפילו משפט אחד על דמותם ואופיים של פרותינו ופרינו, ועל הרפתנים אפילו לא נתונים יבשים; ועל כך ההיסטוריה לא תסלח לנו.

למען האמת, בינינו שישאר, כמה חיבורים ומטושטשים נראים האחרונים (כלומר הרפתנים) מול דמותם הבוטה, הססגונית ומלאת ההמצאות של הראשונות (כלומר פרותינו ופרינו), ועל זה כבר נאמר, שאופי זה אופי.

מתוך חוברת שהוצאה לרגל חגיגות ה-70 של קיבוץ שריד, ובה גם סיפורים מן הרפת.